

**FAKULTI PENDIDIKAN
UNIVERSITI MALAYA**

Pengakuan Keaslian Penulisan

Nama Calon: **MANJIT KAUR A/P GIAN SINGH**

No. Pendaftaran: **PGAX01090**

Nama Ijazah: **SARJANA PENDIDIKAN**

Tajuk Kertas Projek/Laporan Penyelidikan: **PERSEPSI PELAJAR SEKOLAH
MENENGAH TENTANG PENDIDIKAN KEWARGANEGARAAN DALAM
KURIKULUM SEKOLAH**

Bidang Pengkhususan: **PENGAJIAN SAINS SOSIAL**

Saya sahkan bahawa segala bahan yang terkandung dalam Kertas Projek/Laporan Penyelidikan ini adalah hasil usaha saya sendiri. Sekiranya terdapatnya hasil kerja orang lain atau pihak lain sama ada diterbitkan atau tidak (seperti buku, artikel, kertas kerja, atau bahan dalam bentuk yang lain seperti rakaman audio dan video, penerbitan elektronik atau internet) yang telah digunakan, saya telah pun merakamkan pengiktirafan terhadap sumbangan mereka melalui konvesyen akademik yang bersesuaian. Saya juga mengakui bahawa bahan yang terkandung dalam Kertas Projek/Laporan Penyelidikan ini belum lagi diterbitkan atau diserahkan untuk program atau ijazah lain di mana-mana universiti.

Perpustakaan Universiti Malaya

A511933081

Tandatangan: *Manjot* Tarikh: 4-10-2004

**PERSEPSI PELAJAR SEKOLAH MENENGAH TENTANG
PENDIDIKAN KEWARGANEGARAAN DALAM KURIKULUM**

MANJIT KAUR A/P GIAN SINGH

**Kertas Projek Yang Dikemukakan Kepada Fakulti Pendidikan
Universiti Malaya Sebagai Memenuhi Sebahagian Daripada
Keperluan Untuk Ijazah Sarjana Pendidikan**

2004

PENGHARGAAN

Penulisan kajian ini tidak akan dapat disempurnakan tanpa bantuan dan bimbingan Prof. Madya Dr. Wan Hasmah Wan Mamat selaku penyelia. Untuk beliau, saya rakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan jutaan terima kasih atas segala nasihat, kritikan dan komentar yang diberikan.

Tidak ketinggalan juga bagi suami dan anak-anak, saya amat berterima kasih atas segala kesabaran dan sokongan yang telah diberikan dengan penuh keikhlasan, sepanjang saya mengikuti kursus ini.

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan menyelidik persepsi pelajar tentang pendidikan kewarganegaraan dalam kurikulum sekolah. Kajian ini juga melihat kebolehan pelajar untuk mengenalpasti nilai-nilai kewarganegaraan, kesedaran pelajar mengenai kehadiran nilai-nilai kewarganegaraan dalam lima mata pelajaran teras yang diajar di sekolah, persepsi pelajar tentang tiga mata pelajaran yang mempunyai paling banyak nilai-nilai kewarganegaraan, persepsi pelajar tentang keperluan mata pelajaran yang berasingan untuk mengenali serta memahami nilai-nilai kewarganegaraan dan persepsi pelajar tentang versi pendidikan kewarganegaraan yang sesuai diajar di sekolah. Kaedah survey dengan pendekatan soal selidik digunakan untuk menjawab soalan kajian. Responden terdiri dari 150 orang pelajar lelaki dan perempuan Tingkatan Empat dari sebuah sekolah di Gombak. Data yang diperolehi, telah dianalisis secara analisis deskriptif. Keputusan kajian mendapati bahawa responden mempunyai kebolehan yang baik untuk mengenalpasti nilai-nilai kewarganegaraan, responden juga menyedari kehadiran nilai-nilai kewarganegaraan dalam lima mata pelajaran teras yang diajar di sekolah, responden memilih Bahasa Melayu, Sejarah dan Pendidikan Islam sebagai tiga mata pelajaran yang mempunyai paling banyak nilai-nilai kewarganegaraan, lebih ramai responden yang berpersepsi perlu ada mata pelajaran yang berasingan untuk pendidikan kewarganegaraan dan responden berpersepsi kedua-dua versi pendidikan kewarganegaraan adalah sesuai untuk diajar di sekolah.

SECONDARY SCHOOL STUDENT PERCEPTION ON CITIZENSHIP EDUCATION IN THE CURRICULUM

ABSTRACT

This study was designed to look into student perception about citizenship education in the school curriculum. The objectives of the research are, to determine students' capabilities to recognize citizenship values, students' awareness on the presence of citizenship values in five core subjects taught in schools, students' perception on three main subjects which contain most citizenship values, student' perception about learning citizenship education as a separate subject and students' perception on the version of citizenship education suitable to be taught in schools. The research metodolgy used is survey with a questionnaire. Respondents for this research consist of 150 female and male Form Four students from a secondary school in Gombak. Descriptive statistical techniques were employed to analyze the data collected. Findings indicated that respondents were well capable of recognizing citizenship values, respondents were well aware of the presence of citizenship values in five core subjects taught in schools, respondents' perception on three main subjects which contain most citizenship values is Bahasa Melayu, History and Pendidikan Islam, majority of the respondents agreed on the need of citizenship education to be taught as a separate subject and respondents perceived both versions of citizenship education as suitable to be taught in schools.

KANDUNGAN

Pengakuan	i
Penghargaan	ii
Abstrak	iii
Abstract	iv
Kandungan	v – vii
Senarai Jadual	viii
Senarai Rajah	ix

BAB 1 PENGENALAN 1 – 13

1.1 Pendahuluan	1
1.2 Pernyataan masalah	5
1.3 Objektif Kajian	7
1.4 Soalan Kajian	8
1.5 Rasional Kajian	8
1.6 Kepentingan Kajian	10
1.7 Batasan Kajian	10
1.8 Definisi Istilah	12
1.8.1 Nilai-nilai Kewarganegaraan	12
1.8.2 Kurikulum	12
1.8.3 Persepsi	12
1.8.4 Mata Pelajaran Teras	12
1.8.5 Aspek Merentas Kurikulum	12
1.9 Kesimpulan	13

BAB 2 TINJAUAN PENYELIDIKAN DAN KAJIAN LEPAS 14 – 37

2.1 Pendahuluan	14
2.2 Maksud atau Definisi Pendidikan Kewarganegaraan	15
2.3 Tujuan dan Objektif Pendidikan Kewarganegaraan	17
2.4 Beberapa Versi Kewarganegaraan	19
2.4.1 Model-model Kognitif	22
2.4.2 Model-model Afektif	27
2.4.3 Model-model Pengalaman	28
2.4.4 Versi Pendidikan Kewarganegaraan (Versi Minimal & Maximal)	29

2.5	Kepentingan Pendidikan Kewarganegaraan	31
2.6	Pendidikan Kewarganegaraan Dalam Kurikulum	34
2.7	Peranan Guru Dalam Menerapkan Nilai-nilai Kewarganegaraan Dalam Proses Pengajaran dan Pembelajaran	36
2.8	Kesimpulan	37

BAB TIGA METODOLOGI PENYELIDIKAN 38 – 48

3.1	Pendahuluan	38
3.2	Reka Bentuk Kajian	39
3.3	Sampel Kajian	39
3.4	Instrumen	40
	3.4.1 Bahagian A: Kebolehan Pelajar Untuk Mengenalpasti Nilai-nilai Kewarganegaraan	40
	3.4.2 Bahagian B: Kesedaran Pelajar Tentang Kehadiran Nilai- nilai Kewarganegaraan Dalam Lima Mata Pelajaran Teras Yang Diajar Di Sekolah	42
	3.4.3 Bahagian C: Persepsi Pelajar Tentang Keperluan Mata Pelajaran Yang Berasingan Untuk Mengenali dan Memahami Nilai-nilai Kewarganegaraan	43
	3.4.4 Bahagian D: Persepsi Pelajar Tentang Kesesuaian Versi Pendidikan Kewarganegaraan Untuk Diajar di Sekolah	44
3.5	Mentadbir Soal Selidik	45
	3.5.1 Kajian Rintis	45
	3.5.2 Pengumpulan Data	47
3.6	Analisis Data	47

BAB EMPAT ANALISIS DATA DAN DAPATAN KAJIAN 49 – 72

4.1	Pendahuluan	49
4.2	Latar Belakang Responden Berdasarkan Etnik, Jantina, Jurusan dan Kelas Ekonomi (SES)	49
4.3	Kebolehan Pelajar Untuk Mengenalpasti Nilai-nilai Kewarganegaraan	51
4.4	Kesedaran Pelajar Tentang Kehadiran Nilai-nilai Kewarganegaraan Dalam Lima Mata Pelajaran Teras Yang Diajar Di Sekolah	57
4.5	Persepsi Pelajar Tentang Tiga Mata Pelajaran Yang Mempunyai Nilai-nilai Kewarganegaraan Mengikut Keutamaan	57

4.6	Persepsi Pelajar Tentang Keperluan Mata Pelajaran Yang Berasingan Untuk Mengenali Dan Memahami Nilai-nilai Kewarganegaraan	59
4.7	Persepsi Pelajar Tentang Versi Pendidikan Kewarganegaraan Yang Sesuai Diajar Di Sekolah	65
4.8	Kesimpulan	70
BAB LIMA RUMUSAN DAN IMPLIKASI KAJIAN		72 – 83
5.1	Pendahuluan	72
5.2	Perbincangan Dapatan Kajian	72
5.2.1	Kebolehan Pelajar Untuk Mengenalpasti Nilai-nilai Kewarganegaraan	72
5.2.2	Kesedaran Pelajar Tentang Kehadiran Nilai-nilai Kewarganegaraan Dalam Lima Mata Pelajaran Teras Yang Diajar Di Sekolah	73
5.2.3	Persepsi Pelajar Tentang Keperluan Mata Pelajaran Yang Berasingan Untuk Mengenali Dan Memahami Nilai-nilai Kewarganegaraan	75
5.2.4	Persepsi Pelajar Tentang Versi Pendidikan Kewarganegaraan Yang Sesuai Diajar Di Sekolah	76
5.3	Implikasi Kajian	78
5.4	Cadangan Kajian Masa Hadapan	80
5.5	Rumusan	81
Rujukan		83 – 88
Lampiran 1		

SENARAI JADUAL

Jadual 1	Taburan Responden Berdasarkan Jantina dan Jurusan
Jadual 2	Bahagian A: Respon Pelajar Terhadap Nilai-nilai Kewarganegaraan Yang Melibatkan Individu Sahaja
Jadual 3	Bahagian A: Respon Pelajar Terhadap Nilai-nilai Kewarganegaraan Yang Melibatkan Individu Dalam Hubungannya Dengan Individu Lain
Jadual 4	Bahagian A: Respon Pelajar Terhadap Nilai-nilai Kewarganegaraan Yang Melibatkan Individu Dalam Peranannya Sebagai Warganegara
Jadual 5	Respon Bahagian B: Kesedaran Pelajar Tentang Kehadiran Nilai-nilai Kewarganegaraan Dalam Lima Mata Pelajaran Teras
Jadual 6	Respon Bahagian B: Persepsi Pelajar Tentang Tiga Mata Pelajaran Yang Mempunyai Nilai-nilai Kewarganegaraan Mengikut Keutamaan
Jadual 7	Respon Bahagian C (A): Kekerapan, Bilangan dan Peratus Pelajar Yang Berpersepsi Perlu Mata Pelajaran Yang Berasingan Untuk Mengenali dan Memahami Nilai-nilai Kewarganegaraan
Jadual 8	Respon Bahagian C (A): Kekerapan, Bilangan dan Peratus Pelajar Yang Berpersepsi Tidak Perlu Mata Pelajaran Yang Berasingan Untuk Mengenali dan Memahami Nilai-nilai Kewarganegaraan
Jadual 9	Bahagian C (A): Respon Pelajar Tentang Alasan-alasan Yang Menyokong Persepsi Pelajar Bahawa Perlu Mata Pelajaran Yang Berasingan Bagi Pendidikan Kewarganegaraan
Jadual 10	Bahagian C (B): Respon Pelajar Tentang Alasan-alasan Yang Menyokong Persepsi Pelajar Bahawa Tidak Perlu Mata Pelajaran Yang Berasingan Bagi Pendidikan Kewarganegaraan
Jadual 11	Bahagian D: Respon Pelajar Mengenai Kesesuaian Topik-topik Versi Pendidikan Kewarganegaraan Minimal Untuk Diajar Di Sekolah
Jadual 12	Bahagian D: Respon Pelajar Mengenai Kesesuaian Topik-topik Versi Pendidikan Kewarganegaraan Maximal Untuk Diajar Di Sekolah

SENARAI RAJAH

Rajah 1	Versi-versi Pendidikan Kewarganegaraan
Rajah 2	Model-model Pembelajaran Kewarganegaraan
Rajah 3	Analisis Kod Penerapan Nilai-Nilai Kewarganegaraan